REGIONALIZATION AS A POLICY GUIDELINE OF THE ROMANIAN CABINETS AFTER 1989

Andra Karla SIENERTH
University of Bucharest, Romanian Academy Bucharest, POSDRU 159/1.5/S/137926

Abstract: While the transition from communism to democracy was marked by the shift from a heavily centralized state to a more decentralized form of government, in Romania such tendencies were rather confined to the administrative dimension and to a lesser extent to the financial dimension, leaving the discourse on the introduction of a genuine regionalization in suspension. This paper aims at offering an overview of the references to regionalization and related concepts within the post-1989 government programs, thus highlighting the articulation of the topic as a policy guideline of the Cabinets. We argue that the gradual assertion of this topic at governmental leval was determined by both the internal and European political agendas.

Keywords: regionalization, government, government program, decentralization, local autonomy.

Introducere

Atunci când vorbim despre procesul de regionalizare în România, analiza evoluţiei sale se poate realiza din mai multe perspective, în funcţie de diferitele categorii de actori la care ne raportăm. Lucrarea de faţă îşi propune să analizeze modul în care programele de guvernare de după căderea regimului comunist din România au gestionat chestiunea regionalizării.

Ipoteza cercetării este aceea că regionalizarea a fost inclusă în programele de guvernare a ultimilor ani, absenţa şi respectiv apariţia regionalizării în cadrul programelor de guvernare postdecembriste putând fi explicată de contextul politic, intern sau internaţional. În acest sens, întrebarea principală a cercetării este dacă regionalizarea se regăseşte pe agenda politică a guvernelor din România ulterioare anului 1989, la care se adaugă întrebarea secundară, respectiv care sunt posibilele explicaţii pentru absenta şi emergenţa acesteia. După cum reiese şi din menţiunile anterioare, unitatea de analiză este reprezentată de programele de guvernare ulterioare dizolvării regimului comunist în România.

Motivaţia pentru analiza regionalizării derivă din faptul că, deşi la nivel declarativ acest proces este susţinut pentru implementare, cu alte cuvinte regionalizarea reprezintă o temă la nivelul discursului politic autohton, la mai bine de două decenii de la căderea regimului comunist nicio iniţiativă legislativă în acest sens nu a fost iniţiată. Abordarea acestei chestiuni din perspectiva actorului executiv (Guvern) este motivată de faptul că misiunea sa pe scena politică este aceea de gestionare a politicii interne, iar opţiunea pentru programele de guvernare vine din faptul că executivul este învestit de către Parlament în baza

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

programului de guvernare, astfel încât acest document se constituie în documentul de referinţă al noului Guvern.

În realizarea acestei analize vom reliefa într-o primă secţiune dimensiunea teoretică a conceptelor centrale utilizate – regionalizare, executivul şi programul de guvernare, în vederea clarificării instrumentelor utilizate şi a relevanţei acestora. Cea de-a doua secţiune va cuprinde analiza programelor de guvernare din România ulterioare căderii regimului comunist, prin prisma asumării regionalizării şi a principiilor asociate acesteia: descentralizare, deconcentrare, autonomie locală, subsidiaritate, etc. În final, vom analiza cum a fost gestionată această chestiune la nivelul programelor de guvernare, care a fost ritmul integrării sale şi care sunt posibilele explicaţii pentru o anumită abordare şi respectiv evoluţie.

Consideraţii teoretice

În această secţiune vom reliefa câteva aspecte teoretice cu privire la conceptele cheie ale acestei analize, mai exact: regionalizare, guvern şi program de guvernare.

În ceea ce priveşte conceptul de regionalizare, în literatura de specialitate se subliniază faptul că există o varietate de modele de regionalizare în funcţie de specificul fiecărui stat: astfel conform lui Gerard Marcou identificăm "regionalizare administrativă, regionalizare prin intermediul colectivităţilor locale existente, descentralizarea regională, regionalizarea politică sau autonomia regională, regionalizarea prin intermediul autorităţilor federale" (Gerard Marcou, 1999, pp. 17-34). În acelaşi sens, autorul sus menţionat adaugă faptul că între aceste diferite modele nu se poate realiza o ierarhie deoarece nu există un model de referinţă pentru regionalizare, un ideal-type, ci există un set de principii şi funcţii asociate regionalizării pe care fiecare stat îl adaptează contextului şi caracteristicilor locale, dintre care menţionăm descentralizarea, deconcentrarea, subsidiaritatea şi autonomia locală (Andra Karla Sienerth, 2014, p. 41).

Dezvoltarea guvernanţei regionale şi mai exact introducerea unui nivel intermediar între nivelurile central şi local a început să devină o preocupare pentru statele unitare (exemple elocvente fiind Italia, Franţa) încă din 1945, accentuându-se de în jurul anilor 1970, Uniunea Europeană susţinând la rândul ei acest format de guvernanţă multi-nivel printr-o serie de iniţiative – Fondul European pentru Iniţiativă Regională (1975), Comitetul Regiunilor şi al Comunităţilor Locale (1988) (Rod Hague, Martin Harrop, 2013, pp. 283-284).

În ceea ce priveşte Executivul, literatura de specialitate identifică trei modele în care acesta poate funcţiona în cadrul democraţiilor liberale: prezidenţial, semiprezidenţial şi parlamentar (Rod Hague, Martin Harrop, 2013, p. 319). Încadrarea României într-unul dintre aceste grupuri este încă lipsită de o acceptare unanimă la nivelul doctrinei de drept public şi de ştiinţă politică, deşi ne aflăm la peste două decenii de la adoptarea Constituţiei României (1991). Această dispută la nivel teoretic s-a reflectat şi în sfera instituţională, în relaţia dintre şefii Executivului (Preşedinte şi Prim-ministru), context în care Curtea Constituţională a încercat soluţionarea conflictelor, calificând regimul politic drept unul semiprezidenţial (Radu Carp, 2015, p. 40).

Admiţând astfel încadrarea României din punct de vedere al regimului politic în categoria semiprezidentialismului, trebuie clarificată chestiunea caracteristicilor acestui model care presupune un Executiv dublu. Conform definiţiei elaborate de Maurice Duverger, "un

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

regim politic este considerat semiprezidenţial în cazul în care constituţia prin care a fost stabilit combină trei elemente: (1) preşedintele republicii este ales prin sufragiu universal; (2) îi sunt încredinţate puteri relativ considerabile; (3) există o contrapondere, un prim-ministru şi miniştri care posedă puteri guvernamentale şi executive şi pot continua în funcţie doar dacă parlamentul nu li se opune" (Rod Hague, Martin Harrop, 2013, p. 334). Dată fiind această situaţie de partajare a puterii executive între preşedinte şi prim-ministru, în literatura de specialitate se menţionează că "în teorie, preşedintele poate conduce afacerile externe în timp ce primul ministru se confruntă cu complexitatea politicii interne prin intermediul parlamentului" (Rod Hague, Martin Harrop, 2013, p. 319).

Admiţând această din urmă afirmaţie cu privire la rolul central ocupat de Guvern în derularea politicii interne, am ales să analizez modul în care acesta s-a raportat la chestiunea regionalizării. În ceea ce priveşte unitatea de analiză, programul de guvernare, acesta se constituie ca document de bază în derularea activităţii guvernamentale ulterioare învestirii, conform legii de funcţionare a Guvernului, care prevede că "Guvernul se organizează şi funcţionează în conformitate cu prevederile constituţionale, având la bază Programul de guvernare acceptat de Parlament" (Legea nr. 90 privind funcţionarea Guvernului României şi a Ministerelor, 2001, art. 1.3).

Programele de guvernare de după căderea regimului comunist

În momentul de după căderea regimului comunist şi instalarea Guvernului provizoriu, responsabilii politici de la nivel central care au preluat conducerea ţării, nu au tratat în amănunt chestiunea organizării administrativ-teritoriale a României. Nici nu se pune problema de existenţa conceptului de regionalizare la acel moment. Conform Stenogramei şedinţei Consiliului Frontului Salvării Naţionale - CFSN (Alex Mihai Stoenescu, 2007) având în dezbatere proiectul de lege privind constituirea, organizarea şi funcţionarea CFSN a fost abordată şi tema organelor locale: s-a pus în dezbatere articolul 13 din documentul anterior menţionat care enunţa că, pe plan local, Consiliul teritorial este responsabil de derularea activităţii în fiecare domeniu, sesizându-se în cadrul dezbaterii necesitatea aducerii unor clarificări acestei prevederi în ceea ce priveşte modul de organizare a acestor autorităţi locale, elaborarea unui act legislativ în acest sens fiind necesară. Tot în această direcţie, Ion Iliescu propune înfiinţarea unei Comisii cu rol de îndrumare a activităţii Consiliilor Judeţene, însă atitudinea sa a fost considerată adesea că fiind caracterizată de centralismul democratic, cu "ierarhia ei de comitete directoare încastrate unul într-altul ca nişte păpuşi ruseşti" (Alex Mihai Stoenescu, 2007, p. 222).

În ceea ce priveşte programul de guvernare asumat de Guvernul condus de Nicolae Văcăroiu pentru perioada 20 noiembrie 1992 – 11 decembrie 1996 (Monitorul Oficial nr. 296, 1992) tema administraţiei publice este abordată relativ succint şi se concentrează pe aspectul financiar, mai exact asupra conceptului de autonomie financiară, şi anume asigurarea acestei autonomii la nivelul administraţiei locale, prin păstrarea unor venituri (care până atunci mergeau la bugetul de stat) la bugetul local şi transformarea lor în resurse proprii autorităţilor administraţiei publice locale.

Guvernul care a succedat, condus de prim-ministrul Victor Ciorbea, şi-a asumat un program de guvernare (Monitorul Oficial nr. 342, 1996) care, în secţiunea cu privire la

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

principiile de guvernare şi mai exact a principiului *justiţie şi coeziune socială*, semnalează interesul Guvernului în a asigura coeziunea socială prin reducerea disparităţilor regionale rezultate în urma unei dezvoltări dezechilibrate. În acest sens, vor fi promovate politici de dezvoltare regională şi locală, cu menţiunea că, dat fiind caracterul limitat al resurselor bugetare, se va opera o descentralizare şi o diversificare a finanţării. Acest program de guvernare este aşadar pionier în ceea ce priveşte aspectul descentralizării, acest principiu stând la baza acţiunii Guvernului în cauză (pe lângă alte aspect precum privatizarea, reducerea birocraţiei, creşterea concurenţei, reducerea taxelor şi impozitelor). Restructurarea sectorului administraţiei publice nu se opreşte doar la descentralizare, acesteia fiindu-i asociată autonomia locală. Se menţionează că aplicarea acestor două principii se va face atât pe palierul de organizare, cât şi pe cel de finanţare al administraţiei publice locale, funcţionarea acestora fiind completată de caracterul subsidiar al intervenţiei Guvernului la nivel local. În ceea ce priveşte autonomia financiară, în program este semnalat faptul că este una dintre chestiunile care nu sunt legiferate adecvat în prezent, deşi este de o importanţă deosebită, efortul Guvernului se va îndrepta astfel spre asigurarea cadrului legislativ (şi inclusiv a mecanismelor) pentru procesul de descentralizare şi pentru o autonomie locală funcţională. Toate domeniile relevante cuprinse în program (educaţie, sănătate, cultură, etc.) vor fi reformate făcându-se apel la principiile de descentralizare şi subsidiaritate.

Urmărind aceeaşi traiectorie în ceea ce priveşte politica de dezvoltare regională şi promovând aprofundarea şi accelerarea procesului de descentralizare, programul de guvernare al Cabinetului Radu Vasile (Monitorul Oficial nr. 152, 1998) adaugă şi măsura de deconcentrare atât la nivel de decizie cât şi la nivel de acţiune, dinspre administraţia centrală spre direcţiile specializate din teritoriu, dat fiind supraaglomerarea înregistrată la centru. Noutatea în abordarea acestei chestiuni este adăugarea dimensiunii externe, mai exact introducerea necesităţii unei armonizări a legislaţiei româneşti în domeniu (Legea 69/1991 privind descentralizarea, de exemplu) cu legislaţia şi prevederile europene (Convenţia Cadru privind Protecţia Minorităţilor Naţionale, de exemplu).

Programul Guvernului avându-l în funcţia de prim-ministru pe Mugur Isărescu (Monitorul Oficial nr. 625, 1999) se află sub semnul integrării euroatlantice, măsurile stipulate se încadrează astfel în direcţia acestui demers şi vizează constituirea cadrului administrativ necesar integrării. Din conţinutul documentului se observă că se axează în principal pe reformarea sectorului economic, mai exact pe chestiuni tehnice precum măsuri de creştere economică, reducerea inflaţiei, accelerarea procesului de privatizare, etc.

Guvernul care a succedat, condus de prim-ministrul Adrian Năstase, prin programul de guvernare asumat (Monitorul Oficial nr. 700, 2000) îşi propune să asigure un echilibru între cele două mari categorii de reforme menţionate şi în programele anterioare: sectorul economic şi cel al protecţiei şi solidarităţii sociale. La secţiunea privind administraţia publică centrală şi locală, sunt conturate aceleaşi direcţii de reformă, descentralizarea, autonomia locală (financiară şi administrativă) şi subsidiaritatea. În ceea ce priveşte latura financiară este programată o modificare legislativă a legii finanţelor publice în vederea asigurării mijloacelor şi mai exact a bugetelor necesare activităţii la nivel local (a tuturor serviciilor publice).

Conform prevederilor introduse în programul de guvernare 2004-2008 al Cabinetului Călin Popescu Tăriceanu (Monitorul Oficial nr. 1265, 2004), în îndeplinirea principiilor de

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

guvernare un loc central este ocupat de aplicarea proporţionalităţii şi a subsidiarităţii. În capitolul destinat administraţiei publice, reforma în domeniu are ca motor de bază descentralizarea. Pilonii pe care se construieşte descentralizarea sunt descentralizarea administrativă, descentralizarea financiară şi consolidarea autonomiei locale, astfel încât intervenţia Guvernului în plan local să se realizeze doar în situaţiile în care autorităţile locale nu pot acţiona din lipsă de resurse – fiind dorită în acest sens conformitatea cu legislaţia europeană, mai exact Carta Europeană a Autoguvernării Locale. Se observa astfel tendinţa de consolidare şi întărire a descentralizării, proces care însă a fost prefigurat şi la nivelul altor programe de guvernare. Un aspect de noutate se regăseşte în acest program la capitolul destinat dezvoltării regionale şi anume "reorganizarea regiunilor de dezvoltare economică prin mărirea numărului acestora, ţinând cont de criterii geografice, socio-economice şi culturale, în conformitate cu prevederile europene în scopul eficientizării activităţii acestora (...) încurajarea dezvoltării unor microregiuni pe teritoriul unui judeţ în scopul realizării unor proiecte comune" (Monitorul Oficial nr. 1265, 2004). Chiar dacă nu este vorba de constituirea unor regiuni administrative este prefigurată totuşi necesitatea unui nou decupaj teritorial în vederea unei dezvoltări economice echilibrate la nivelul ţării. Chiar dacă această idee are obiective strict economice, de dezvoltare, de colaborare a diferitelor zone, este de remarcat faptul că se introduce în programul de guvernare necesitatea regândirii decupajului administrativ-teritorial, în funcţie de o serie de criterii.

Reforma administraţiei publice este parte a principiilor de guvernare în programul asumat de guvernul condus de prim-ministrul Emil Boc (Monitorul Oficial nr. 869, 2008) şi, conform conţinutului programului, Guvernul urmăreşte continuarea procesului de descentralizare, prin asigurarea autonomiei locale, atât decizională cât şi financiară şi patrimonială) precum şi prin respectarea principiului subsidiarităţii. În plus, în direcţiile de acţiune este inclusă restructurarea administraţiei atât la nivel central cât şi la nivel local pentru a diminua cheltuielile publice şi în acelaşi timp pentru a asigura un eficient sistem organizaţional al structurilor administrative. Şi acest program resimte necesitatea de a restructura decupajul administrativ-teritorial, fără însă a stipula în mod expres introducerea unui nou palier administrativ sub forma regiunilor administrative, fără a lua în considerare un veritabil proces de regionalizare. Cu toate acestea, se vede o aprofundare a reformei şi deplasarea accentului şi a interesului politic spre asumarea regionalizării ca reforma centrală în administraţie - dacă în primele programe de guvernare pilonul central era descentralizarea, care de altfel este inerentă regionalizării, se observă începând cu programul de guvernare din 2004 tendinţa de găsire a unei noi formule eficiente de organizare administrativ-teritorială, fără însă a se menţiona în mod expres procesul de regionalizare.

Guvernul instalat în 2009, condus ca şi cel anterior de prim-ministru Emil Boc, prezintă un program de guvernare (Monitorul Oficial nr. 907, 2009) care îşi propune ca, prin dispoziţiile sale şi mai precis prin implementarea lor, să asigure buna guvernare în România. Sunt menţinute în domeniul în dezbatere prevederile din programul de guvernare anterior (Guvernul Emil Boc I) la care se adaugă demersul de restructurare a regiunilor de dezvoltare pentru a accelera dezvoltarea precum şi reducerea disparităţilor de dezvoltare dintre diferitele zone ale ţării precum şi la nivel rural-urban. Astfel, se mai "face un pas" spre asumarea

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

regionalizării prin demersul de regândire a regiunilor de dezvoltare pentru a răspunde mai bine nevoilor, chiar dacă nu este introdusă reforma de creare a regiunilor administrative.

Programul de guvernare al Guvernului Mihai Răzvan Ungureanu (Monitorul Oficial nr. 107, 2012) este redactat sub influenţa condiţiilor determinate de criză economică. Astfel programul având ca obiectiv major creşterea economică, chiar şi reforma în administraţie este asociată creşterii eficienţei şi reducerii costurilor, măsurile viitoare trebuie astfel să se înscrie în această direcţie. Sunt menţinute măsuri prevăzute şi în programul de guvernare anterior, ca de exemplu regândirea regiunilor de dezvoltare, la care se adaugă cele subordonate direct iniţiativei de reducere a costurilor în administraţie - un aparat bugetar mai puţin costisitor şi înlăturarea corupţiei la nivelul administraţiei publice locale.

Conform programului asumat de Guvernul prim-ministrului Victor Ponta (Monitorul Oficial nr. 302, 2012), reforma în administraţia publică urmăreşte un set de obiective care trebuie îndeplinite în vederea eficientizării sistemului administrativ: depolitizarea administraţiei publice, creşterea performanţei la nivelul funcţionarilor publici şi la nivelul administraţiei publice locale (capacitate mai bună de accesare a fondurilor europene şi cooperarea în acest sens a diferitelor unităţi administrativ-teritoriale, eliminarea corupţiei în rândul personalului aparţinând acestui sector public). Se disting în cadrul obiectivelor unele specifice, asociate evenimentelor ce urmează să se desfăşoare în imediata perioadă momentului adoptării programului de guvernare (menţionăm aici asigurarea unei desfăşurări optime a alegerilor locale şi parlamentare).

Programul Guvernului instalat în decembrie 2012 (Monitorul Oficial nr. 877, 2012) este primul în care este este prevăzut în mod expres, ca direcţie de acţiune, procesul de regionalizare, conceput împreună cu descentralizarea administrativă şi cea financiară. Introducerea acestei reforme în programul de guvernare este completată de enunţarea unor demersuri de urmat în vederea implementării regionalizării: în primul rând, se prevede stabilirea unui calendar privind etapele derulării procesului de descentralizare, atât la nivel administrativ prin definirea atribuţiilor şi competenţelor celor trei niveluri, cât şi la nivel financiar prin evitarea dezechilibrelor financiare; în al doilea rând, se prevede stabilirea cadrului instituţional pentru noile regiuni administrative; în al treilea rând, se prevede asigurarea cadrului normativ pentru funcţionarea acestui nou decupaj.

Guvernul învestit în anul 2014, condus de acelaşi lider - prim-ministrul Victor Ponta - a păstrat aceleaşi prevederi înscrise şi în programul de guvernare anterior (Monitorul Oficial nr. 185, 2014).

Concluzii

Regionalizarea este o realitate într-o serie de state membre ale Uniunii Europene, unde, fiind încurajată şi de către Uniunea Europeană, guvernanţa regională a fost deja implementată, de unde apariţia acestei teme şi în discursul politic autohton. Admiţând că regimul politic românesc este unul semiprezidenţial, executivul dual împarte misiunea de derulare a politicii interne, respectiv externe a statului. Guvernul, constituindu-se în pilon central al politicii interne, are un rol important şi în promovarea şi asumarea de noi politici, precum cea de regionalizare. Instrumentul de referinţă al fiecărui Guvern, în baza căruia vă acţiona pe perioada mandatului, este programul de guvernare. Astfel, analizând programul de guvernare putem să identificăm priorităţile asumate ale Guvernului investit. Cu toate acestea,

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

trebuie ţinut cont de faptul că activitatea executivă a Guvernului depinde de susţinerea parlamentară pe durata mandatului, cu alte cuvinte, trebuie să existe consens cel puţin în cadrul coaliţiei de guvernare.

În urma analizei întreprinse asupra programelor de guvernare din anii de după căderea regimului comunist în România se observă că în primii ani ai tranziţiei, dat fiind numărul mare de reforme necesare pentru implementarea mecanismelor democratice nu a fost identificată necesitatea elaborării şi implementării unui nou decupaj administrativ-teritorial care ar fi putut să furnizeze o dezvoltare echilibrată a statului, deoarece la nivelul organizării administrativ-teritoriale accentul la acel moment s-a pus pe efortul de trecerea de la statul centralizat la cel descentralizat. În primul deceniu după 1989 organizarea administrativ-teritorială şi mai exact reformele prevăzute la nivelul programelor de guvernare în acest domeniu vizau asigurarea unui echilibru între descentralizarea administrativă şi cea financiară în vederea furnizării unui grad semnificativ de autonomie locală. Motorul elaborării unor noi demersuri de reformare a sectorului administrativ este reprezentat de aderarea la organizaţii supranaţionale, mai exact de racordare la cerinţele internaţionale, trecându-se astfel la o etapă de consolidare a politicii de dezvoltare regională. Aşadar un pas înspre regionalizare este reprezentat de măsurile asumate, tot mai crescând, pentru dezvoltarea regională – de la implementarea regiunilor de dezvoltare şi până la demersuri de modificare a acestora în vederea eficientizării funcţionarii lor, fără a se vorbi la acel moment de conferirea de personalitatea juridică acestor regiuni. Se remarca astfel că reformele în ceea ce priveşte sistemul administrativ din România asumate în programele de guvernare au supuse de-a lungul timpului unei serii de influenţe, ritmul şi natura lor fiind determinate de factori precum aderarea la structurile supranaţionale şi criza economică. Am explicat anterior situaţia cu influenţa externă, în ceea ce priveşte impactul crizei economice; se observă că programul de guvernare de la acea perioadă prevede reforma în administraţie în vederea eficientizării şi a reducerii costurilor. Voinţa politică pentru asumarea regionalizării nu s-a manifestat timp de două decenii la nivelul Guvernului, programul de guvernare din 2012 fiind primul în care apare procesul de regionalizare, cu un calendar de etape care trebuie parcurse şi cu un set de principii de respectat în cadrul procesului de regionalizare.

"Acest articol a beneficiat de suport financiar prin proiectul "Rute de excelenţă academică în cercetarea doctorală şi post-doctorală – READ", Contract nr. POSDRU/159/1.5/S/137926, proiect cofinanţat din Fondul Social European prin Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013"

Bibliografie

CARP, Radu, *Politograma. Incursiuni în vocabularul democraţiei*, Institutul European, Iaşi, 2015

HAGUE, Rod, HARROP, Martin, *Guvernământ şi politici comparate*, CA Publishing, Cluj-Napoca, 2015

MARCOU, Gérard, " La régionalisation en Europe", *European Parliament*, 1999

SIENERTH, Andra Karla. "Aspecte teoretice privind regionalizarea", *Revista Polis* 1(3), 2014, pp. 35-51

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)

STOENESCU, Alex Mihai, *Din culisele luptei pentru putere 1989-1990. Prima guvernare Petre Roman*, Editura Rao, Bucureşti, 2007

Legislaţie:

Hotărârea nr. 11 din 19 noiembrie 1992 privind acordarea încrederii Guvernului, în Monitorul Oficial nr. 296 din 23 noiembrie 1992

Hotărârea nr. 12 din 11 decembrie 1996 pentru acordarea încrederii Guvernului, în Monitorul Oficial nr. 342 din 12 decembrie 1996

Hotărârea nr. 45 din 21 decembrie 2012 privind acordarea încrederii Guvernului, în Monitorul Oficial nr. 877 din 21 decembrie 2012

Hotărârea nr.57 din 21 decembrie 1999 pentru acordarea încrederii Guvernului, în Monitorul Oficial nr. 625 din 22 decembrie 1999

Legea nr. 90 din 2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor, în Monitorul Oficial nr. 164 din 2 aprilie 2001

Program de guvernare din 15 aprilie 1998 pentru perioada 1998-2000, în Monitorul Oficial nr. 152 din 16 aprilie 1998

Program de guvernare din 22 decembrie 2008 pentru 2009-2012, în Monitorul Oficial nr. 869 din 22 decembrie 2008

Program de guvernare din 23 decembrie 2009 pentru perioada 2009-2012, în Monitorul Oficial nr. 907 din 23 decembrie 2009

Program de guvernare din 28 decembrie 2000 pe perioada 2001-2004, în Monitorul Oficial nr. 700 din 28 decembrie 2000

Program de guvernare din 28 decembrie 2004 pe perioada 2005-2008, în Monitorul Oficial nr. 1265 din 29 decembrie 2004

Program din 7 mai 2012 de guvernare 2012, în Monitorul Oficial nr. 302 din 7 mai 2012

Program din 9 februarie 2012 pentru guvernare 2012, în Monitorul Oficial nr. 107 din 9 februarie 2012

Programul din 11 martie 2014 asupra căruia Guvernul şi-a angajat răspunderea în temeiul art. 114 alin (1) din Constituţia României în şedinţa comună a Camerei Deputaţilor şi Senatului, în Monitorul Oficial nr. 185 din 14 martie 2014

BDD-A22150 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:11 UTC)